

УНІВЕРСИТЕТ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора
університету

"15" березня 2018 р. № 05

ПРОГРАМА

додаткового вступного випробування для організації конкурсного відбору на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів

Спеціальність: 081 – Право

Напрямок підготовки: 6.030401 - Правознавство

Київ – 2018 рік

I. Пояснювальна записка.

1. Завданням додаткового вступного випробування з правознавства є з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників, з метою формування рейтингового списку абітурієнтів, для організації конкурсного відбору на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів за спеціальністю 081 Право.

Програма фахового вступного випробування складена на основі навчальної дисципліни теорія держави та права.

2. Форма додаткового фахового вступного випробування.

Формою додаткового вступного випробування є усна співбесіда.

Випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової атестаційної комісії розпечатує пакет з варіантами завдань, що виносяться на вступне випробування;

- абітурієнти обирають завдання, отримують аркуш усної відповіді на вступному випробуванні і готують відповіді на питання. Тривалість підготовки до відповіді до 30 хвилин;

- усна співбесіда абітурієнта з питань завдання. Тривалість співбесіди до 15 хвилин.

- обговорення членами фахової комісії відповіді та оголошення оцінки абітурієнту.

3 Структура завдання.

Завдання додаткового вступного випробування містить два теоретичних питання.

4. Вимоги до відповіді абітурієнта.

Чіткість, лаконічність, подання теоретичного матеріалу у поєднанні із положеннями чинного законодавства, правильна кваліфікація протиправних діянь, застосування положень нормативно-правових актів при наведенні прикладів правового характеру, володіння правничою термінологією.

II. Критерії оцінювання.

Додаткове вступне випробування не носить оціночного критерію, а має рекомендаційний характер, (рекомендований до зарахування / не рекомендований до зарахування).

Відповідь абітурієнта на кожне питання оцінюється за чотирибальною системою:

4 бали: отримує вступник у випадку бездоганної відповіді за змістом, формою та обсягом. Це означає, що вступник в повній мірі володіє програмним матеріалом, показує знання не лише основної, але і додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.

3 бали: передбачає також високий рівень знань і навичок у абітурієнта під час відповіді. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

2 бали: вступник в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна, неглибока, містить неточності, вступник робить помилки при формуванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

1 бал: ставиться у випадку, коли вступник не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

Рекомендацію для зарахування на навчання і право складати фахове вступне випробування отримують абітурієнти, які в сумі набрали не менше чотирьох балів під час відповіді на питання завдання додаткового вступного випробування.

Абітурієнти, які під час відповіді на питання набрали в сумі менше чотирьох балів не можуть бути рекомендовані до зарахування на навчання і не допускаються до участі у фаховому вступному випробуванні.

III. Структура програми.

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Тема 1.

Предмет теорії держави і права та її роль в оволодінні юридичними знаннями. Методологічне значення теорії держави і права.

Загальнонаукові, спеціально-наукові й приватно-наукові методи дослідження державно-правових явищ.

Виникнення і розвиток загальнотеоретичної науки про державу і право (енциклопедія права, філософія права, загальна теорія держави і права).

Загальнотеоретична юридична наука в Україні.

Тема 2.

Розуміння держави в історії державно-правової думки.

Поняття держави, її соціальна цінність.

Походження держави. Загальне і особливе в походженні держави.

Ознаки, що відрізняють державу від самоуправління в первіснообщинному суспільстві. Розвиток держави, її історичні типи.

Ознаки, що відрізняють державу від інших організацій.

Правова держава та її основні ознаки.

Правова держава й громадянське суспільство

Тема 3.

Політична система суспільства, її основні функції та елементи.

Політична діяльність як основний системоутворюючий фактор у політичній системі суспільства.

Політична система України.

Тема 4.

Поняття форми держави. Співвідношення форми держави з її сутністю.

Форма правління. Монархічна та республіканська форма правління, їх види і основні риси.

Поняття і види форм державного устрою. Унітарна держава, федерація, конфедерація, імперія, їх основні ознаки й особливості. Роль економічних, політичних, національних та інших факторів у виборі форми державного устрою.

Види державно-правових режимів.

Особливості елементів форм української держави.

Тема 5.

Поняття та види функцій держави.

Поняття механізму держави.

Механізм держави як система державних організацій. Державні організації - поняття, основні ознаки і види.

Поняття державного апарату і його співвідношення з механізмом держави.

Принцип розподілу влад і структура державного апарату. Законодавча, виконавча і судова влади, їх соціальне призначення, основи організації і взаємодії.

Вимоги до державного апарату за умови демократичної правової держави.

Основні напрями удосконалення організації і діяльності механізму Української держави.

Тема 6.

Розуміння права в історії державно-правової думки.

Поняття права, його соціальна цінність. Право як нормативний регулятор суспільних відносин.

Історичні типи права.

Принципи права - загально правові, міжгалузеві, галузеві, принципи інститутів права і їх характеристика.

Функції права. Спеціально-юридичні функції права.

Об'єктивне і суб'єктивне право-поняття, загальна характеристика.

Право і управління, правові форми діяльності держави. Право і державний примус.

Тема 7.

Поняття системи права. Її об'єктивна обумовленість і головні властивості. Системність як особлива властивість права.

Норма права, правовий інститут, підгалузь права, галузь права, правовий комплекс як основні структурні елементи системи права, їх характеристика.

Основи та принципи перебудови і функціонування системи права.

Предмет і метод правового регулювання як основи розподілу права на галузі й інститути.

Поняття і зміст системи законодавства, її співвідношення з системою права.

Система законодавства України.

Систематизація нормативних актів. Кодифікація і інкорпорація.

Тема 8.

Поняття соціальних норм. Види соціальних норм і їх особливості. Поняття норми права. Норма права як елемент права. Норма права як загальнообов'язковий стандарт поведінки. Норма права і стаття нормативно-правового акту. Види, структура і ефективність норм права. Співвідношення і взаємодія норм права з іншими соціальними нормами.

Тема 9.

Поняття правотворення. Правотворчість як особлива форма соціального управління. Суб'єкти, принципи і стадії правотворчості. Правотворчість і юридична техніка.

Поняття і види форм /джерел/ права, їх особливості. Нормативно-правовий акт як основна форма /джерело/ права.

Види нормативно-правових актів. Дія нормативно-правових актів у часі, просторі і за колом осіб.

Тема 10.

Поняття, форми і методи реалізації норм права. Соціальний і правовий зміст реалізації норм права.

Поняття застосування норм права як особливої форми їх реалізації.

Суб'єкти і стадії застосування норм права.

Тема 11.

Сутність і значення тлумачення норм права. Суб'єкти, види і способи тлумачення норм права. Акти застосування норм права. Прогаляни в законодавстві і шляхи їх усунення. Аналогія права і аналогія закону.

Тема 12.

Поняття і основні риси правових відносин. Види правовідносин і критерії їх класифікації. Склад і зміст правовідносин.

Поняття і види суб'єктів правовідносин.

Правосуб'єктність, правоздатність, дієздатність, деліктоздатність.

Поняття і види об'єктів правовідносин.

Юридичні факти: поняття і класифікація.

Тема 13.

Соціальна поведінка та її види. Нормативна поведінка. Право і поведінка. Правова поведінка: поняття, ознаки, структура, види і співвідношення з іншими видами соціальної поведінки. Поняття і ознаки правомірної поведінки.

Правопорушення: поняття і ознаки. Види правопорушень.

Правові наслідки правової поведінки. Стимулювання і заохочення правомірної поведінки, засоби її охорони і захисту.

Юридична відповідальність: поняття, ознаки, види. Підстави притягнення та звільнення від юридичної відповідальності.

Тема 14.

Поняття законності і її зміст. Принципи законності. Нормативно-правова основа законності. Гарантії законності.

Суспільний порядок і правопорядок: поняття, зміст, співвідношення.

Поняття дисципліни і її види. Державна дисципліна: поняття і форми виявлення /трудова, планова, виробнича дисципліна та ін./.

Тема 15.

Право, правосвідомість і духовне життя суспільства. Структура правосвідомості. Правова ідеологія і правова психологія, їх співвідношення. Джерела формування правосвідомості, роль соціальної практики у цьому процесі.

Правова культура: поняття і структура. Зв'язок правової культури з правосвідомістю, шляхи формування правової культури. Поняття, зміст і форми правового виховання. Мета і завдання правового виховання.

Тема 16.

Поняття і форми правового впливу на суспільні відносини.

Правове регулювання: поняття, предмет, межі. Стадії процесу правового регулювання. Типи правового регулювання. Механізм правового регулювання: поняття, основні елементи, їх зв'язок і взаємодія. Ефективність механізму правового регулювання.

Тема 17.

Різноманітність сучасних правових систем: поняття та види. Значення порівняльного правознавства.

Романо-німецька правова сім'я і її особливості.

Структура і джерела англосаксонського права.

Мусульманське право.

Інші правові системи.

Тема 18.

Питання держави в концепції солідаризму. Доктрина держави загального благоденства. Основні ідеї марксистського вчення про державу. Питання держави в програмах сучасних соціалістичних і соціал-демократичних партій. Трактовка держави і її

роль у концепціях плюралістичної ідеології “нових лівих”. Шляхи розвитку сучасної держави в теорії конвергенції. Анархізм, етатизм і держава.

Тема 19.

Поняття та основні елементи правового статусу особи, їх загальна характеристика. Класифікація прав і свобод особи. Гарантії прав і свобод особи. Роль правоохоронних органів у забезпеченні прав та свобод людини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ

1. Алексеев С.С. Общая теория права: учеб. / С.С.Алексеев. – [2 - е изд., перераб. и доп.]. – М.: Проспект, 2009. – 576 с.
2. Великий енциклопедичний юридичний словник / За ред. акад. НАН України Ю.С. Шемшученка. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Юридична думка, 2012. – 1020 с.
3. Гусарев С.Д. Теорія права і держави : навч. посіб. / С.Д. Гусарев, А.Ю.Олійник, О.Л.Слюсаренко. – К.: 2008. – 270 с.
4. Загальна теорія держави і права [підруч. для студ. юрид. вищих навч. закладів] / [М.В.Цвік, О.В.Петришин, Л.В.Авраменко та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В.Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В.Петришина. – Харків: Право, 2011. – 584 с.
5. Крестовська Н. М. Теорія держави і права підруч.: практи.: тести / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвеева. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 583 с.
6. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : підруч. / О.Ф. Скакун. – Вид. 4 - те, допов. і перероб. – К.: Правова єдність ; Алерта, 2014. – 524 с.
7. Теорія держави і права в тестових завданнях: навч. посіб. / Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ ; [уклад. : Наливайко Л.Р. та ін.] ; за заг.ред. д-ра юрид. наук, проф. Наливайко Л.Р. – Дніпропетровськ : 2014. – 357 с.
8. Теорія держави та права : [навчальний посібник] / Є.В. Білозьоров, О.Б. Горова, В.П. Власенко, А.М. Завальний, Н.В. Заяць та ін.; за заг. ред. С.Д. Гусарева, О.Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 116 с.
9. Теорія держави та права : навч. посіб. [Є.В. Білозьоров, О.Б. Горова, В.П. Власенко, А.М. Завальний, Н.В. Заяць та ін.]; за заг. ред. С.Д. Гусарева, О.Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.

Голова фахової
атестаційної комісії

 В.С.Рудей